

«Η Αγνή του Θεού» του John Pielmeier στο Θέατρο Ένα

Μετάφραση-σκηνοθεσία:

Αντρέας Χριστοδουλίδης

Σκηνικά-κοστούμια: Πάμπος Μίχλης

Παίζουν: Ιωάννα Καμμένου-Σιαφάλη,

Λέα Μαλένη, Έλλη Κυριακίδου

ΠΟΚΕΙΤΑΙ για μια ωραία παραγωγή, όπου το κάθε προσθετό του τελικού αθροίσματος προκαλεί σεβασμό για τη σοβαρότητα της προσπάθειας και την ποιότητα του αποτελέσματος. Το έργο του John Pielmeier αποτελεί βαθύ απολογισμό σχέσεων του συγγραφέα με τον καθολικισμό, που προοριζόταν να λειτουργήσει για τον ίδιο και σαν εξορκισμός των έμφυτων φοβιών και ενοχών, αλλά και σαν εξομολόγηση της ακατανίκητης αγάπης προς την υψηλή πνευματική ουσία της καθολικής πίστης.

Ο John Pielmeier γράφει: «Πρώτα απ' όλα θεωρώ τον εαυτό μου συγγραφέα που γράφει για τους ηθοποιούς...».

Πράγματι, το κείμενό του είναι αληθινό δώρο για τους ηθοποιούς, με κάθε φράση του διαλόγου να λειτουργεί σαν σκαλοπάτι στο ψυχικό ανηφόρισμα των ρόλων, με την ένταση της ψυχολογικής έρευνας, που διεξάγεται στο έργο σε αναζήτηση της αλήθειας των πραγματικών και των πνευματικών γεγονότων. Δώρο, βέβαια, είναι γι' αυτούς που έχουν τα

προσόντα να το εκτιμήσουν και να το αξιοποιήσουν, διότι σε συνθήκες τόσο σφικτής αλληλοεξάρτησης χαρακτήρων, τόσο ψυχολογικά αιτιολογημένης δομής του διαλόγου, η κάθε μισοκατανοημένη φράση ή λανθασμένος συναισθηματικός τονισμός μπορούν να επιφέρουν σοβαρή βλάβη στο σύνολο.

Στην παράσταση του «Ένα» η αλυσίδα συγγραφέας-μεταφραστής-σκηνοθέτης-ηθοποιός-θεατής λειτουργεί σαν πολύ καθαρή γραμμή επικοινωνίας και τα μηνύματα μεταδίδονται από τον ένα κρίκο στον άλλο με σαφήνεια, χωρίς νοηματικές ή αισθητικές απώλειες. Παλαιότερα, ο Αντρέας Χριστοδουλίδης, κυνηγώντας την άμεση και πλήρη πραγματοποίηση των σκηνοθετικών του οραμάτων, άφηνε μερικές φορές τους ηθοποιούς να «σημαίνουν» τους ρόλους τους, παρά να τους ενσαρκώνουν πραγματικά. Σ' αυτή την παράσταση, ο Χριστοδουλίδης ασκεί άλλοι είδους σκηνοθεσία, επίτευγμα για τον ίδιο. Μπορεί και επιβάλλεται στους ηθοποιούς με ισχυρό δικαιολογητικό την εις βάθος κατανόηση του κειμένου, ταυτόχρονα, όμως, μπαίνει μαζί τους σε μια ισότιμη συναδελφική δημιουργική σχέση. Το αποτέλεσμα είναι τρεις πολυσημαντικές δουλειές από τις Λέα Μαλένη, Ιωάννα Σιαφάλη και Έλλη Κυριακίδου.

Η Λέα Μαλένη παίζει την Αγνή με σπάνια ευαισθησία και μεγάλη πνευματική ένταση, αλ-

λά και με επαγγελματικά ψύχραιμη κυριαρχία στην έκφραση αυτής της έντασης. Αυτός ο ρόλος είναι, πιστεύω, η υλοποίηση των υποσχέσεων που έδωσε στο κοινό η νεαρή ηθοποιός στις προηγούμενες της εμφανίσεις. Αυτό που ένιωθα παρακολουθώντας τη Λέα Μαλένη ήταν ένας συνδυασμός της συναισθηματικής υποταγής στην ψυχική ένταση, που διαχέονταν από τη σκηνή και αποστασιοποιημένης χαράς παλαιάς θεατρόφιλου, που παραβρίσκεται σε μεγάλη προσωπική επιτυχία ενός ηθοποιού.

Η Ιωάννα Σιαφάλη, πολύ προσεκτική στις ψυχολογικές διακυμάνσεις του χαρακτήρα της ηρωίδας της, αλλά και εντυπωσιακά δεμένη με το παίξιμο των άλλων ηθοποιών, δημιουργεί την αγωνία της ψυχαναλυτικής έρευνας και της προσωπικής πνευματικής δοκιμασίας. Όπως λέει η ηρωίδα της, ότι ξαναβλέπει πολλές φορές το ίδιο έργο, ελπίζοντας σε καλύτερο τέλος, έτσι και η ηθοποιός ψάχνει την αλήθεια με πάθος που μεταδίδεται στους θεατές, αλλά ο καθένας μας ελπίζει στη δική του αλήθεια.

Η Έλλη Κυριακίδου στηρίζει με το ρόλο της το επίπεδο της παράστασης. Φαίνεται ότι η δημιουργική ατμόσφαιρα της παράστασης της εμπνέει αυτοπεποίθηση και ασφάλεια στο πολύ δύσκολο της ρόλο.

Η «Αγνή του Θεού» είναι το σκηνογραφικό ντεμπούτο του γνωστού κεραμίστα και ζω-

γράφου Πάμπου Μίχλη. Πριν ακόμα ξεκινήσει η παράσταση, το σκηνικό αρχίζει να εκπέμπει μια αισθητική ενέργεια ενός σύγχρονου γλυπτού με ευδιάκριτο πλαστικό ρυθμό. Με το ξεκίνημα της σκηνικής δράσης, η αφηρημένη ιδιότητα του σκηνικού του Μίχλη παραχωρεί τη θέση της στην παραστατικότητα της μοναστηριακής αυλής.

Οι λεπτές σκηνογραφικές πινελιές όπως οι κυκλικές αντανakλάσεις του νερού μέσα στη δοξαμενή στο κέντρο της σκηνής και ξερά φύλλα δημιουργούν μια ατμόσφαιρα σοβαρής και ευγενικής θλίψης. Το σκηνικό της παράστασης χαρακτηρίζεται και από μη επιδεικνυόμενη, θα 'λεγα, λειτουργικότητα που επιτρέπει την ομαλή εναλλαγή σκηνών διαφορετικών χρονικών και στυλιστικών επιπέδων. Η κεντρική φιγούρα με ανυψωμένα χέρια συμβολίζει τα πνευματικά διλήμματα του έργου και ερμηνεύεται ταυτόχρονα σαν εσταυρωμένος και σαν άνθρωπος σε απελπισμένη αναζήτηση μεταφυσικής επικοινωνίας. Κατά τη γνώμη μου, είναι μια από τις σημαντικότερες σκηνογραφικές δουλειές που έχω δει στην κυριακή σκηνή.

Πολύ πετυχημένη είναι και η μετάφραση του έργου, που έγινε από τον Ανδρέα Χριστοδουλίδη, και όπως φαίνεται αποτέλεσε την καλύτερη μέθοδο ανάλυσης του κειμένου.